

**Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана
Хмельницького**
**Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької
освіти**
Кафедра початкової і спеціальної освіти

Назва курсу	Інноваційні технології у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення
Викладачі	Шевченко Юлія Михайлівна
Профайл викладачів	http://inst.mdpu.org.ua/navchalno-naukovij-institut-sotsial/kafedra-pochatkovoyi-osviti/sklad-kafedry-pochatkovoyi-osvity/shevchenko-yuliya-myhajlivna/
Контактний тел.	
Е-mail:	Shevchenko_Yuliya@msspu.edu.ua
Сторінка курсу в ЦОДТ	https://dfn.mdpu.org.ua/course/view.php?id=6321#section-0
Консультації	Онлайн консультації: за попередньою домовленістю
Форма контролю	Екзамен

1. Анотація до курсу

Предметом навчальної дисципліни виступає процес ознайомлення з інноваційними технологіями у корекційній роботі з дітьми з ООП, зокрема дітьми з порушеннями мовлення; з особливості проведення корекційно-розвиткових занять з дітьми з особливими освітніми потребами; з рекомендаціями стосовно впровадження інноваційних педагогічних технологій в практику.

2. Мета та цілі курсу

Метою навчальної дисципліни «Інноваційні технології у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення» є ознайомлення майбутніх педагогів з інноваційними технологіями у корекційній роботі з дітьми з ООП, зокрема дітьми з порушеннями мовлення; розкриття сутності інноваційної технології як більш ефективний метод та інструмент, методика, у підвищенні ефективності навчального процесу шляхом її застосування; ознайомлення майбутніх фахівців із складовими інноваційних технологій.

Загальні компетентності

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

Фахові компетентності

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної та інклюзивної освіти.

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами (залежно від спеціалізації).

СК-7. Здатність до організації освітнього процесу у спеціальних закладах дошкільної і загальної середньої освіти з використанням сучасних засобів, методів, прийомів, технологій.

СК-8. Здатність до організації процесу навчання, виховання й розвитку дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного освітнього середовища.

3. Формат курсу

В межах курсу студенти вивчають предмет і завдання спеціальної педагогіки; основи спеціальних знань і вмінь, необхідних для активної професійної та суспільної діяльності майбутніх фахівців спеціальної освіти; теоретичні засади видів психофізичних порушень та їх вплив на психічний розвиток дитини; особливості становлення, розвитку спеціальної педагогіки; основні поняття, предмет та завдання, напрями та принципи спеціальної педагогіки; особливості психічного розвитку дітей з особливими освітніми потребами; принципи організації корекційно-розвиткового навчання дітей з особливими освітніми потребами.

4. Результати навчання

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій викладання і супроводження та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвивальної роботи з особами з особливими освітніми потребами, генерувати нові ідеї для удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 10. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної та інклюзивної освіти та у ширших контекстах, розробляти плани і заходи з їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

5. Обсяг курсу

Вид заняття	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
К-сть годин	16	14	60

6. Ознаки курсу

Рік викладання	семестр	спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий\ вибірковий
2023-2024	1	Спеціальна освіта. Логопедія	1	О

7. Технічне й програмне забезпечення /обладнання

Студенти отримують додаткову інформацію з курсу за допомогою використання мультимедійного обладнання – перегляду презентацій, відеоматеріалів.

8. Політики курсу

Під час вивчення курсу студенти мають змогу глибоко та всебічно оволодіти знаннями та вміннями, котрі будуть необхідні майбутньому працівнику високої кваліфікації; застосовувати в освітньому процесі сучасні знання з інноваційних методик та технологій навчання; володіти знаннями інформаційних технологій для забезпечення якості професійної діяльності; аналізувати соціально та особистісно значущі світоглядні проблеми, приймати рішення на основі сформованих ціннісних орієнтирів, створювати рівноправний і справедливий клімат у корекційно-педагогічному та інклюзивному середовищі.

9. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усьо го	у тому числі				
л		п	лаб	інд	с.р.	
1	2	3	4	5	6	7
Тема 1. Теоретичні питання використання інноваційних підходів у навчанні в сучасній освіті	8	2	2	-	-	4
Тема 2. Типологія сучасних педагогічних технологій	8	2	2	-	-	4

Тема 3. Особливості розвитку осіб з порушеннями мовлення	8	2	2	-	-	4
Тема 4. Корекційна робота з дітьми, що мають порушення мовленнєвого розвитку	10	2	2	-	-	6
Тема 5. Застосування інноваційних логопедичних технологій у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення	6	-	-	-	-	6
Тема 6. Арт-терапевтичні технології як засіб корекційно-розвиткового впливу	10	2	2	-	-	6
Тема 7. Здоров'язберігаючі технології у корекційно-розвитковій роботі	10	2	2	-	-	6
Тема 8. Нейропсихологічна корекційна технологія	10	2	2	-	-	6
Тема 9. Сучасні технології сенсорного виховання	8	2	-	-	-	6
Тема 10. Сучасні технології логопедичного масажу	6	-	-	-	-	6
Тема 11. Використання ІКТ у корекційно-освітньому процесі з дітьми з мовленнєвими порушеннями	6	-	-	-	-	6
Усього годин	90	16	14			60

10. Теми лекцій

№ з/п	Назва теми лекції та питання, що вивчаються	Кількість годин
1	Теоретичні питання використання інноваційних підходів у навчанні в сучасній освіті 1. Актуальність використання інноваційних підходів до спеціальної, інклюзивної та загальної освіти 2. Інноваційні технології навчання 3. Інноваційні технології навчання в системі освіти	2
2	Типологія сучасних педагогічних технологій 1. Зміна освітньої парадигми 2. Технологія традиційного навчання 3. Технологія проблемного навчання 4. Класифікація педагогічних технологій	2
3	Особливості розвитку осіб з мовленнєвими порушеннями 1. Предмет логопедії, її становлення як інтеграційної галузі знань. 2. Анатомо-фізіологічні механізми мовлення й основні закономірності її розвитку у дітей. 3. Причини мовленнєвих порушень.	2

	4. Основні види мовленнєвих порушень.	
4	Корекційна робота з дітьми, що мають порушення мовленнєвого розвитку 1. Інноваційні методи впливу – перспективний засобів корекційно-розвиткової роботи з дітьми 2. Корекційна допомога дітям з мовленнєвими порушеннями 3. Інноваційні технології у логопедії	2
5	Арт-терапевтичні технології як засіб корекційно-розвиткового впливу 1. Історія виникнення арт-терапії 2. Визначення понять «арт-терапія», «артпедагогіка» в контексті застосування її у логопедичній роботі 3. Застосування арт-терапії в корекційно-розвитковій роботі з дітьми з мовленнєвими порушеннями	2
6	Здоров'язберігаючі технології у корекційно-розвитковій роботі 1. Використання здоров'язберігаючих технологій в діяльності логопеда 2. Алгоритм впровадження та реалізації ЗЗТ	2
7	Нейропсихологічна корекційна технологія 1. Нейропсихологія в системі освіти та корекційно-розвитковому середовищі 2. Нейропсихологічні вправи для активізації роботи I функціонального блоку мозку 3. Нейропсихологічні вправи для активізації роботи II функціонального блоку мозку 4. Нейропсихологічні вправи для активізації роботи III функціонального блоку мозку	2
8	Сучасні технології сенсорного виховання 1. Науково-теоретичні основи вивчення сенсорних функцій. 2. Особливості сенсорного розвитку в дошкільному віці. 3. Особливості сенсорного розвитку дітей із загальним недорозвиненням мовлення. 4. Методики сенсорного виховання дітей з порушеннями мовлення.	2
Разом		16

11. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми та питання, що вивчаються	Форми контролю	Кількість годин
1	<p>Теоретичні питання використання інноваційних підходів у навчанні в сучасній освіті</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Актуальність використання інноваційних підходів до спеціальної, інклюзивної та загальної освіти 2. Інноваційні технології навчання 3. Інноваційні технології навчання в системі освіти 	Усне опитування, поточне тестування	2
2.	<p>Типологія сучасних педагогічних технологій</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зміна освітньої парадигми 2. Технологія традиційного навчання 3. Технологія проблемного навчання 4. Класифікація педагогічних технологій 	Усне опитування, поточне тестування	2
3.	<p>Особливості розвитку осіб з мовленнєвими порушеннями</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Предмет логопедії, її становлення як інтеграційної галузі знань. 2. Анатомо-фізіологічні механізми мовлення й основні закономірності її розвитку у дітей. 3. Причини мовленнєвих порушень. 4. Основні види мовленнєвих порушень. 	Усне опитування, поточне тестування	2
4	<p>Корекційна робота з дітьми, що мають порушення мовленнєвого розвитку</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інноваційні методи впливу – перспективний засобі корекційно-розвиткової роботи з дітьми 2. Корекційна допомога дітям з мовленнєвими порушеннями 3. Інноваційні технології у логопедії 	Усне опитування, поточне тестування	2
5	<p>Арт-терапевтичні технології як засіб корекційно-розвиткового впливу</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Історія виникнення арт-терапії 2. Визначення понять «арт-терапія», «арт-педагогіка» в контексті застосування її у логопедичній роботі 	Усне опитування, поточне тестування	2

	3. Застосування арт-терапії в корекційно-розвитковій роботі з дітьми з мовленнєвими порушеннями		
6	Здоров'язберігаючі технології у корекційно-розвитковій роботі 1. Використання здоров'язберігаючих технологій в діяльності логопеда 2. Алгоритм впровадження та реалізації ЗЗТ	Усне опитування, поточне тестування	2
7	Нейропсихологічна корекційна технологія 1. Нейропсихологія в системі освіти та корекційно-розвитковому середовищі 2. Нейропсихологічні вправи для активізації роботи I функціонального блоку мозку 3. Нейропсихологічні вправи для активізації роботи II функціонального блоку мозку 4. Нейропсихологічні вправи для активізації роботи III функціонального блоку мозку	Усне опитування, поточне тестування	2

12. Теми для самостійного опрацювання

№ з/п	Теми і перелік питань що винесені на самостійне вивчення
1	Теоретичні питання використання інноваційних підходів у навчанні в сучасній освіті
2	Типологія сучасних педагогічних технологій
3	Особливості розвитку осіб з порушеннями мовлення
4	Корекційна робота з дітьми, що мають порушення мовленнєвого розвитку
5	Застосування інноваційних логопедичних технологій у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення
6	Арт-терапевтичні технології як засіб корекційно-розвиткового впливу
7	Здоров'язберігаючі технології у корекційно-розвитковій роботі
8	Нейропсихологічна корекційна технологія
9	Сучасні технології сенсорного виховання
10	Сучасні технології логопедичного масажу
11	Використання ІКТ у корекційно-освітньому процесі з дітьми з мовленнєвими порушеннями

13. Система оцінювання та вимоги

В рамках даного освітнього компоненту передбачена процедура визнання результатів навчання, які здобувач вищої освіти набув шляхом неформальної освіти і демонструє для визнання у процесі опанування даної освітньої програми. Процедура визнання здійснюється згідно Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у процесі неформальної освіти в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького https://mdpu.org.ua/wp-content/uploads/2023/07/487_rezultati_neform_osviti_21_06_2023.pdf

В межах дисципліни передбачено перезарахування балів за тему (теми), змістові блоки дисципліни, отриманих студентом за результатами участі у різних формах (інституційних, дистанційних, дуальних) і видах (семінари, практикуми, тренінги, вебінари, майстер-класи тощо) неформальної освіти.

Розподіл балів, що присвоюються студентам з навчальної дисципліни «Інноваційні технології у корекційній роботі з дітьми з порушеннями мовлення» є сумою балів за виконання практичних завдань та підсумкового модульного контролю. Впродовж семестру студент за поточний контроль отримує – 40 балів та під час складання 2-х періодичних контрольних робіт – 60 балів.

Самостійно підготовлені теми або розв'язані окремі пізнавальні завдання, що винесені для самостійного опрацювання студентами, оцінюються як частина теми семінарського заняття.

Впродовж семестру студент за поточний контроль отримує – 40 балів та під час складання 2-х модулів – 60 балів, загалом – 100 балів.

Критерії оцінювання

Оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Мелітопольському державному педагогічному університеті імені Богдана Хмельницького»

https://drive.google.com/file/d/1OMtCdZsTSSudgxmQMu206ffea4Kjx3_Q/view

та «Положення про бально-накопичувальну систему оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у МДПУ імені Богдана Хмельницького» (протокол №5 від 24.10.2019 р.)

<https://drive.google.com/file/d/1BDRNtAJupqmHkldtICJTkVL-LNTIjWRX/view>.

Методи контролю результатів навчання	Максимальна кількість балів та вимоги до їх накопичення
Робота на практичному занятті Самостійна робота Усна відповідь, тестування, виконання ситуаційних завдань та вправ	5 балів – здобувач в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну,

обов'язкову та додаткову літературу. Правильно вирішив усі розрахункові / тестові завдання. Здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями

4 бали – здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкриває зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу. Але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішив більшість розрахункових / тестових завдань. Здобувач здатен виділяти суттєві ознаки вивченого за допомогою операцій синтезу, аналізу, виявляти причинно-наслідкові зв'язки, у яких можуть бути окремі несуттєві помилки, формувати висновки і узагальнення, вільно оперувати фактами та відомостями

3 бали – здобувач в цілому володіє навчальним матеріалом, викладає його основний зміст під час усних виступів та письмових розрахунків, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішив половину розрахункових / тестових завдань. Має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого; під час виявлення причиннонаслідкових зв'язків і формулювання висновків.

2 бали – здобувач не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладає його під час усних виступів та письмових розрахунків, недостатньо розкриває зміст теоретичних

	<p>питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішив окремі розрахункові / тестові завдання. Безсистемно відділяє випадкові ознаки вивченого; не вміє зробити найпростіші операції аналізу і синтезу; робити узагальнення, висновки</p>
<p>Складання конспекту, тестів для поточної роботи</p>	<p>5 балів – здобувач глибоко проробив роботу вченого, здійснив широкий аналіз зазначеної проблеми, вірно відображено ідею автора та основні моменти книги (монографії, статі), а також відобразив у рецензії власне відношення до проблеми і до роботи в цілому; склав 10 тестових завдань; 4 бали – здобувач глибоко проробив роботу вченого, здійснив широкий аналіз зазначеної проблеми, вірно відображено ідею автора та основні моменти книги (монографії, статі), склав 10 тестових завдань; 3 бали – здобувач глибоко проробив роботу вченого, здійснив широкий аналіз зазначеної проблеми, вірно відображено ідею автора та основні моменти книги (монографії, статі), але у рецензії не відображено власне відношення до проблеми і до роботи в цілому, склав менше ніж 10 тестових завдань; 2 бали – спостерігаються суттєві помилки, студент не достатньо продемонстрував знання наукової праці вченого, не склав 10 тестових завдань</p>
<p>Творчі завдання</p>	<p>– 5 балів – творчі завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, 4 бали – творчі завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено широкий аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, 3 бали – творчі завдання виконано згідно вимог, зміст відповідає темі, представлено достатній аналіз проблеми, але є деякі недоліки у тексті, 2 бали – зміст не відповідає темі, є багато недоліків, невідповідність вимогам щодо оформлення, плагіат</p>

Компетентнісно-орієнтовні завдання (презентація тощо)	<p>5 балів – презентація містить не менш ніж 15 слайдів, зміст слайдів відповідає темі лекції, фон та текст – зручні для сприйняття, наявність схем, таблиці, смарт-об’єктів, малюнків, фото тощо;</p> <p>4 бали – презентація містить не менш ніж 12 слайдів, зміст слайдів відповідає темі лекції, фон та текст – зручні для сприйняття, наявність схем, таблиці, смарт-об’єктів, малюнків, фото тощо;</p> <p>3 бали – презентація містить 10 і меншу кількість слайдів, текст та фон заважають сприймати інформацію, недостатня кількість демонстраційного матеріалу (таблиці, діаграми, схеми, малюнки тощо),</p> <p>2 бали – зміст презентації не відповідає темі, візуально не сприймається, плагіат.</p>
---	---

1. Система оцінювання компетенцій студентів є стимулюючою, заохочувальною, максимально об’єктивною, простою з чіткими критеріями оцінювання.

2. Національна оцінна шкала є чотирьохбальною для оцінювання результатів іспитів і диференційованих заліків і двобальною для оцінювання відповідей студентів на недиференційованому заліку.

3. Основним видом контролю знань, умінь, навичок та способів їх застосування є поточний контроль для якого використовується національна оцінна шкала «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно» з відповідними до неї балами, тобто числами «5», «4», «3», «2». Ці бали виставляються за кожне практичне заняття в академічний журнал.

4. Всі види діяльності на практичному (семінарському) занятті, в тому числі і за виконану самостійну роботу, оцінюються оцінками «5», «4», «3», «2», які заносяться в академічний журнал.

Самостійно підготовлені теми або розв’язані окремі пізнавальні завдання, що винесені для самостійного опрацювання студентами, оцінюються як частина теми практичного (семінарського) заняття.

На практичному занятті студент може отримати декілька оцінок за різні види діяльності за чотирьохбальною шкалою від «відмінно» до «незадовільно», але в балах «5», «4», «3», «2». Бали періодичної контрольної роботи, яка може проводитись за рік або семестр чотири, два або один раз, виставляються відповідно максимум 25, 50 і 100 балів за одну контрольну.

Наприклад, періодичний контроль, який проводиться двічі в семестрі, є сумою балів (середньозважена оцінка) поточного контролю і балів за контрольну роботу за такою формулою: $S_1 = X_0 + X_1 = 4 + 18 = 22(б)$,

Де S_1 – сума балів за перший періодичний контроль, X_0 – середньозважене балів за всі теми, включаючи теми і питання винесені на

самостійну роботу, що передують першому періодичному контролю; X_1 – бали першої періодичної контрольної роботи.

Студент має право на підвищення результату тільки однієї контрольної роботи протягом тижня після її написання.

Підсумкова оцінка складається із суми балів за періодичні контрольні роботи за формулою:

$$S = S_1 + S_2$$

Максимальна сума (S) дорівнює 100 балам.

Підсумковий контроль вивчення дисципліни є диференційований залік, набраних таким чином 60 і більше балів достатньо для його зарахування.

За правилом округлення це 74 бали, що відповідає національній оцінці «добре».

Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені лабораторні, практичні або семінарські заняття і не мати за них незадовільних оцінок.

Невідпрацьовані заняття є підставою для недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю як такого, що не виконав навчальний план.

ІСПИТ (100 балів)

Іспит складається з 3 теоретичних питань (по 25 балів) та 25 тестових питань, які оцінюються в 1 бал за вірну відповідь.

Екзаменаційна оцінка розраховується з середньоарифметичного показника суми балів, які отримав студент поточного контролю, курсової роботи та екзаменаційної оцінки.

Студент зобов'язаний відпрацювати всі пропущені лабораторні, практичні або семінарські заняття і не мати за них незадовільних оцінок.

Невідпрацьовані заняття є підставою для недопущення здобувача вищої освіти до підсумкового контролю як такого, що не виконав навчальний план.

14. Рекомендована література

Основна:

1. Галущенко В.І. Особливості формування просодичного компонента мовлення у дітей зі стертою дизартрією: дис. ...канд. пед. наук: спец. 13.00.03. О., 2012. С.247.
2. Коваль Л.В., Компанець Н.М., Лапін А.В., Квітка Н.О., Луценко І.В. Особлива дитина в інклюзивному дошкільному навчальному закладі Коваль Л.В., Компанець Н.М., Квітка Н.О., Лапін А.В., Луценко І.В. К.: 2018. 367с.
3. Корекційно-розвивальні технології навчання дітей з комплексними порушеннями розвитку /навчально-методичний посібник / Чеботарьова О.В., Блеч Г.О., Гладченко І.В., Бобренко І. В., Мякушко О.І., Сухіна І.В., Трикоз С.В. За наук. ред. О.В. Чеботарьової, О.І. Мякушко. К.: ІСПП імені Миколи Ярмаченка НАПН України, 2020. 558 с.
4. Логопсихологія : навч. посіб. / С.Ю.Конопляста, Т.В.Сак ; за ред. М.К.Шеремет. К.: Знання, 2010. 293 с.
5. Нагорна О.Б. Особливості корекційно-виховної роботи з дітьми

зособливими освітніми потребами: навчально-методичний посібник.
Рівне, 2016. 141 с.

Додаткова:

1. Hobson R.P. Autism and development of mind. Hove/Hillsdale: Laurence Erlbaum Associatio, 2019.
2. Sherratt D. Developing play and drama in children with autistic spectrum isorders./Sherratt D., Peter M. London: David Fulton publishers, 2002.
3. Skutecznie i profesjonalnie poradnik dla organizacji pozarządowych pracujących na rzecz dzieci i dorosłych z autyzmem i nie tylko/pod red. Anny Rajner i Michała Wroniszewskiego. Fundacra Synapsis/ Warszawa, 2002. 485с.